

Brussel, 24 juni 2014

MACROBUDGETTAIRE DIENST

👤 Philippe DUJARDIN
☎ + 32 2 212 37 48
📠 + 32 2 212 39 36
@ philippe.dujardin@budget.fed.be

Uw bericht van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Bijlagen :

SMB/PHD/2014/135

BETREFT: Economische classificatie 2014

De Macrobudgettaire Dienst van de FOD Budget en Beheerscontrole heeft de economische classificatie van 2009 bijgewerkt om rekening te houden met de tot op heden gekende implicaties van de overgang naar ESR2010¹ en met sommige eisen van het INR, met name op het vlak van de identificering van de tegenpartijen bij de codes voor overdrachten binnen de overheidssector (groepen 43, 45, 63, 65).

Het ESR2010 treedt in werking op 1 september 2014. Er werd dan ook overeengekomen met het INR dat de nieuwe economische classificatie van toepassing zal zijn voor de begrotingen van de federale overheid, de gewesten, de gemeenschappen en de gemeenschapscommissies vanaf het begrotingsjaar 2015.

De handleiding met de nieuwe economische classificatie en de bijgewerkte commentaar zal eind 2014 beschikbaar zijn.

Opdat elke entiteit zijn begroting 2015 in functie van deze nieuwe economische classificatie zou kunnen opstellen leek het ons nuttig de belangrijkste verschillen tussen de classificatie van maart 2009 en de nieuwe economische classificatie van 2014 nader te verklaren.

¹ Het ESR2010 werd goedgekeurd door het Europees Parlement op 13 maart 2013. De Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (ESR2010) werd gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 26 juni 2013. Het ESR2010 treedt in werking op 1 september 2014.

Commentaar bij de wijzigingen

1) Codes 12.11 en 74.22

De codes 12.11 en 74.22 worden als dusdanig niet gewijzigd maar de drempel van 500 euro voor de aankoop van klein gereedschap wordt afgeschaft. Er wordt bijgevolg geen limiet meer gesteld om de aankoop van een goed als een vast actief te beschouwen. Om een aankoop als een investering (economische code 74.22) te kunnen beschouwen, moet het aangekochte goed langer dan één jaar in het productieproces gebruikt worden. Het ESR2010 voorziet echter een uitzondering voor de aankoop van klein kantoormaterieel en kleine goedkope handwerktuigen, die ook als consumptie mag worden beschouwd. De aankoop van klein kantoormaterieel zoals zakrekenmachientjes, GSM's, USB-sticks, GPS, ... en kleine **goedkope** handwerktuigen zoals zagen, spades, messen, bijlen, hamers, schroevendraaiers, klein laboratoriummaterieel, enz. moet dan ook als consumptie beschouwd worden en dient bijgevolg aangerekend te worden op een economische code 12.11.

De aankoop van goederen die niet als klein materieel beschouwd worden en die langer dan één jaar gebruikt worden, dient als investering aangerekend te worden (economische code 74.22) en zal worden opgenomen in de balans van de instelling.

2) Onderzoek en ontwikkeling (zie definitie van het INR in bijlage)

In het ESR2010 worden de aankopen inzake onderzoek en ontwikkeling in de vorm van onderzoekscontracten met derden als investeringen beschouwd (nieuwe economische code 74.80) en niet meer als lopende aankopen van goederen en diensten. Om deze aankopen als investeringen te kunnen beschouwen bij de overheidsdienst, moet deze overheidsdienst eigenaar worden van de resultaten.

Als de overheidsdienst geen eigenaar wordt van de resultaten van het onderzoek, moet de uitgave niet als een investering beschouwd worden maar als een overdracht, die geregistreerd moet worden onder de economische codes van de groepen 3 en 4, naargelang van de begunstigde van de uitgave.

De boekingswijze van onderzoeken of studies voor eigen rekening verandert niet. Deze onderzoeken en studies moeten niet bij de economische groep 74 geboekt worden maar nog steeds bij de werking van de overheidsdienst (personeels-, werkingskosten).

3) Codes 13.00 en 74.70

De code 13.00 (aankoop van duurzame militaire goederen) wordt afgeschaft en vervangen door code 74.70 (kapitalisatie van de aankopen van duurzame militaire goederen).

De aankopen van duurzame militaire goederen worden aangerekend onder code 74.70. Deze aankopen werden in de classificatie van maart 2009 ondergebracht in de economische code 13 (die in de classificatie van 2014 afgeschaft werd). Het gaat dus om de oorlogswapens en het materiaal om ze af te vuren, terwijl (zoals reeds het geval was in de economische classificatie van maart 2009) de verwerving van goederen die analoog zijn met deze uit de burgersector (bijvoorbeeld luchthavens, wegen, ziekenhuizen, vrachtwagens, transportvliegtuigen, jeeps...) aangerekend worden onder de andere overeenkomende codes 7. Het gaat om de aankoop van gronden en gebouwen (71.xx), de nieuwbouw van gebouwen (72.00), wegen- en waterbouwkundige werken (73.xx), de verwerving van overige investeringsgoederen (74.22).

4) Codes 17.00 en 77.70

De verkoop van duurzame militaire goederen worden aangerekend onder code 77.70. Deze verkoop werd in de classificatie van maart 2009 ondergebracht onder de economische code 17 (die in de classificatie van 2014 afgeschaft werd).

5) Codes 21.10 en 26.10 ; 81.70 en 86.70 : swaprenten

De 'rente'-stromen verbonden aan de SWAP-verrichtingen moeten niet meer als renten beschouwd worden en moeten dus niet meer aangerekend worden onder de codes 21.10 (uitgaven) of 26.10 (ontvangsten), maar onder de codes 81.70 (uitgaven) en 86.70 (ontvangsten).

6) Code 21.60 : andere rente

In de economische classificatie van maart 2009 waren er geen passende codes om rentelasten andere dan op overheidsschulden, commerciële schulden en financiële leasings aan te rekenen.

De code 21.60 werd dus aangemaakt om die 'andere rente' aan te rekenen.

Voorbeelden :

- andere verwijlinteressen dan op commerciële schulden;
- gerechtelijke interesten
- interesten op fiscale vorderingen (bijvoorbeeld : een vennootschap die deel uitmaakt van de overheidssector (S.13) moet verwijlinteressen op belastingen betalen)

7) Code 25.00 (uitgekeerde dividenden)

Deze code zal gebruikt worden om de dividenden uitgekeerd door een vennootschap die deel uitmaakt van de overheidssector (S.13) aan te rekenen.

Bijvoorbeeld : dividenden uitgekeerd door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij

8) Code 27.xx en 28.20

Alle dividenden ontvangen door een eenheid van de overheidssector moeten geregistreerd worden onder de code 28.20. Er was inderdaad soms verwarring met betrekking tot de code die gebruikt moest worden voor de ontvangen dividenden (code 27 of 28.20).

De code 27.xx betreffende de exploitatiewinsten van overheidsbedrijven verdwijnt dus.

9) Codes 43.31 tot 43.36 en codes 63.31 tot 63.32

Met het oog op consolidatie benadrukt het INR dat alle tegenpartijen duidelijk geïdentificeerd moeten zijn op het vlak van de overdrachtcodes.

De codes 43.31 tot 43.36 en de codes 63.31 en 63.32 werden gebruikt voor lopende of kapitaaloverdrachten die niet uitgesplitst waren naar de gemeenten en provincies.

De codes 43.31 tot 43.36 en de codes 63.31 tot 63.32 worden afgeschaft.

10) Codes 43.5x en 63.5x

Om de tegenpartijen duidelijk te identificeren bij de overdrachten naar de lokale overheden werd de structuur van de codes 43.5x en 63.5x (lopende of kapitaaloverdrachten aan overige lokale overheden) gewijzigd. Bij de overdrachten naar de intercommunales moeten alleen de overdrachten naar de intercommunales die door het INR tot de sector S.1313 gerekend worden (lokale overheden) onder de codes 43.53 (lopende overdracht) of 63.53 (kapitaaloverdracht) aangerekend worden.

- 43.51 Politiezones
- 43.52 OCMW's
- 43.53 Intercommunales (sector S.1313)
- 43.54 Hulpverleningszones
- 43.59 Overige lokale overheden

- 63.51 Politiezones
- 63.52 OCMW's
- 63.53 Intercommunales (sector S.1313)
- 63.54 Hulpverleningszones
- 63.59 Overige lokale overheden

11) Codes 45.xx en 65.xx

Steeds om de tegenpartijen te identificeren, werd de structuur van de codes 45 en 65 gewijzigd om bij een lopende of kapitaaloverdracht de begunstigde entiteit duidelijk te kunnen identificeren in de economische code.

45		Inkomensoverdrachten aan andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)
45.1		<i>Inkomensoverdrachten aan de gemeenschapscommissies</i>
	45.11	<i>Franse Gemeenschapscommissie</i>
	45.12	<i>Vlaamse Gemeenschapscommissie</i>
	45.13	<i>Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie</i>
45.2		<i>Inkomensoverdrachten aan de gemeenschappen</i>
	45.24	<i>Franse Gemeenschap</i>
	45.25	<i>Vlaamse Gemeenschap</i>
	45.26	<i>Duitstalige Gemeenschap</i>
45.3		<i>Inkomensoverdrachten aan de gewesten</i>
	45.34	<i>Waals Gewest</i>
	45.35	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
45.4		<i>Inkomensoverdrachten aan de federale overheid</i>
	45.40	<i>Federale overheid</i>

65		Kapitaaloverdrachten aan andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)
65.1		<i>Kapitaaloverdrachten aan de gemeenschapscommissies</i>
	65.11	<i>Franse Gemeenschapscommissie</i>
	65.12	<i>Vlaamse Gemeenschapscommissie</i>
	65.13	<i>Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie</i>
65.2		<i>Kapitaaloverdrachten aan de gemeenschappen</i>
	65.24	<i>Franse Gemeenschap</i>
	65.25	<i>Vlaamse Gemeenschap</i>
	65.26	<i>Duitstalige Gemeenschap</i>
65.3		<i>Kapitaaloverdrachten aan de gewesten</i>
	65.34	<i>Waals Gewest</i>
	65.35	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
65.4		<i>Kapitaaloverdrachten aan de federale overheid</i>
	65.40	<i>Federale overheid</i>

12) **Codes 48.5x en 68.5x** : lopende of kapitaaloverdrachten vanuit de overige lokale overheden

Zie codes 43.5x en 63.5x

13) **Codes 49.xx en 69.xx** : lopende of kapitaaloverdrachten vanuit andere entiteiten

Zie codes 45.xx en 65.xx

14) **Codes 85.6x** : deelnemingen binnen de overheidssector

De codes 85.61 tot 85.65 zijn nieuwe codes. In de vorige classificatie was er geen code om de deelnemingen binnen de overheidssector te registreren. Het kan bijvoorbeeld gaan om een deelneming in een vennootschap die samen met de overheidssector geconsolideerd moet worden.

De codes 85.6x worden als volgt onderverdeeld :

85.6		<i>Deelnemingen binnen de overheidssector</i>
	85.61	Binnen de institutionele groep
	85.62	Sociale Zekerheid
	85.63	Lokale overheden
	85.64	Gesubsidieerd autonoom onderwijs
	85.65	Andere institutionele groepen

15) **Codes 89.6x** : Ontvangst uit deelnemingen of uit de vereffening van deelnemingen binnen de overheidssector

Deze codes zullen gebruikt worden voor de ontvangsten van deelnemingen verkregen door een vennootschap die deel uitmaakt van de overheidssector van een eenheid die deel uitmaakt van de overheidssector aan te rekenen.

Deze codes zullen eveneens gebruikt worden voor de ontvangsten uit de vereffening van deelnemingen in een vennootschap die deel uitmaakt van de overheidssector.

89.6		<i>Ontvangst uit deelnemingen of uit de vereffening van deelnemingen binnen de overheidssector</i>
	89.61	Binnen de institutionele groep
	89.62	Sociale Zekerheid
	89.63	Lokale overheden
	89.64	Gesubsidieerd autonoom onderwijs
	89.65	Andere institutionele groepen

Bijlage: ONDERZOEK EN ONTWIKKELING: Basisdefinities en -afspraken

1.1. O&O-activiteiten en aanverwante activiteiten

De UNESCO heeft het concept "**wetenschappelijke en technologische activiteiten**" uitgewerkt. Volgens de "Aanbeveling betreffende de internationale normalisatie van de statistieken inzake wetenschap en technologie", omhelzen de WTA's de volgende types van activiteiten :

- onderzoek en experimentele ontwikkeling (O&O) ;
- wetenschappelijk en technologisch onderwijs en opleiding ;
- de andere wetenschappelijke en technologische activiteiten (WTA's) die verband houden met O&O.

Volgens de « Frascati Handleiding » van de OESO omvat **onderzoek en experimentele ontwikkeling** (O&O) creatief werk dat op systematische basis wordt ondernomen ter vergroting van de hoeveelheid kennis, met inbegrip van de kennis van de mens, de cultuur en de samenleving, evenals het gebruik van deze hoeveelheid kennis voor het ontwerpen van nieuwe toepassingen.

De term O&O refereert aan drie activiteiten: fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en experimentele ontwikkeling.

Fundamenteel onderzoek bestaat uit experimentele of theoretische activiteiten die voornamelijk worden verricht om nieuwe kennis te verwerven over de fundamentele aspecten van verschijnselen en waarneembare feiten, zonder dat hiermee een bepaalde toepassing of gebruik wordt beoogd.

Toegepast onderzoek bestaat ook uit oorspronkelijke activiteiten die worden verricht om nieuwe kennis te verwerven. Het is evenwel in de eerste plaats gericht op een bepaald praktisch doel.

Experimentele ontwikkeling omvat systematische activiteiten op basis van bestaande kennis die is verkregen door onderzoek en/of praktische ervaring, met het oog op het initiëren van de vervaardiging van nieuwe materialen, producten of middelen of het instellen van nieuwe processen, systemen en diensten, dan wel het aanzienlijk verbeteren van degene die reeds bestaan.

1.2. Activiteiten uit te sluiten van O&O

Het criterium dat O&O daadwerkelijk kan onderscheiden van niet-O&O, is de aanwezigheid van een belangrijk vernieuwend element in O&O.

Deze met O&O verband houdende activiteiten kunnen worden onderverdeeld in drie rubrieken :

1. Onderwijs en opleiding
2. Andere aanverwante wetenschappelijke en technologische activiteiten
3. Aanverwante industriële activiteiten

1.2.1. Onderwijs en opleiding

Al het onderwijs en alle opleidingen van het personeel op het gebied van exacte en natuur- en ingenieurswetenschappen, geneeskunde, landbouwwetenschappen, sociale en menswetenschappen, verstrekt in de universiteiten en in de gespecialiseerde instellingen van het hoger en postsecundair onderwijs, dienen te worden uitgesloten. Met het onderzoek verricht door studenten op doctoraal niveau in de universiteiten, moet echter in de mate van het mogelijke wel rekening worden gehouden in de O&O-activiteiten.

1.2.2. Andere aanverwante wetenschappelijke en technologische activiteiten

De hieronder vermelde activiteiten zouden moeten worden uitgesloten van O&O, behalve indien ze uitsluitend of hoofdzakelijk worden verricht ten behoeve van een O&O-project.

1.2.2.1. Wetenschappelijke en technische informatievoorziening

De gespecialiseerde activiteiten van:

- inzameling		- het wetenschappelijk en technisch personeel
- indexering		- de bibliografische diensten
- registratie		- de octrooidiensten
- classificatie	verricht door :	- de diensten voor het verspreiden van wetenschappelijke en technische informatie en de consultancydiensten
- verspreiding		-de wetenschappelijke conferenties
- vertaling		
- analyse		
- evaluatie		

moeten worden uitgesloten, behalve wanneer ze uitsluitend of hoofdzakelijk worden verricht om O&O te ondersteunen (de voorbereiding van het oorspronkelijke verslag over de resultaten van O&O zal bijvoorbeeld worden opgenomen in de O&O-activiteiten).

1.2.2.2. Het verzamelen van gegevens van algemeen belang

Deze activiteit wordt doorgaans verricht door overheidsinstellingen om natuurlijke, biologische of sociale verschijnselen in kaart te brengen die van algemeen belang zijn of waarvoor alleen de overheid beschikt over de middelen om ze te verrichten. Voorbeelden hiervan zijn de routinematige activiteiten voor het opmaken van topografische kaarten, geologische, hydrologische, oceanografische en meteorologische overzichten, alsook astronomische waarnemingen. Het verzamelen van gegevens dat uitsluitend of hoofdzakelijk geschiedt als onderdeel van het O&O-proces, is opgenomen in de O&O-activiteiten (bijvoorbeeld de gegevens over de banen en kenmerken van de deeltjes in een kernreactor). Dezelfde redenering is tevens van toepassing op het verwerken en interpreteren van deze gegevens. Met name de sociale wetenschappen zijn sterk afhankelijk van de nauwkeurige vastlegging van feiten met betrekking tot de samenleving in de vorm van volkstellingen, steekproefenquêtees, enz. Indien deze gegevens speciaal worden verzameld of verwerkt met het oog op wetenschappelijk onderzoek, moeten hun kosten worden toegerekend aan onderzoek en moeten zij betrekking hebben op de planning, systematisering enz. van de gegevens. Gegevens die voor andere of algemene doeleinden worden verzameld, zoals de driemaandelijke werkloosheidsenquêtees, dienen te worden uitgesloten, zelfs als ze worden gebruikt voor onderzoekdoeleinden. Marktonderzoek is eveneens uitgesloten.

1.2.2.3. Proeven en normalisatieactiviteiten

Deze rubriek heeft betrekking op het handhaven van nationale normen, het ijken van secundaire normen, routinematige proeven en analyses van materialen, componenten, producten, processen, grondstoffen, de atmosfeer, enz.

1.2.2.4. Haalbaarheidsstudies

Het betreft met name het onderzoek naar voorgenomen technische projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande technieken om aanvullende informatie te verschaffen voordat een beslissing over de uitvoering wordt genomen. Bij de sociale wetenschappen zijn haalbaarheidsstudies onderzoeken naar de sociaaleconomische kenmerken en de gevolgen van specifieke situaties (bijvoorbeeld een haalbaarheidsstudie om een petrochemisch complex te vestigen in een bepaalde regio). Haalbaarheidsstudies met betrekking tot onderzoeksprojecten maken echter deel uit van O&O.

1.2.2.5. Gespecialiseerde medische zorg

Deze rubriek heeft betrekking op routinematige activiteiten en op de normale toepassing van gespecialiseerde medische kennis. Er kan echter een O&O-element vervat zijn in wat doorgaans "geavanceerde medische zorg" wordt genoemd, die bijvoorbeeld in universitaire ziekenhuizen wordt verstrekt.

1.2.2.6. Verlenen van octrooien en licenties

Het betreft alle administratieve en juridische activiteiten die verband houden met octrooien en licenties. Activiteiten die rechtstreeks verband houden met O&O-projecten, maken echter wel deel uit van O&O.

1.2.2.7. Politieke en operationele studies

Het woord "politiek" omhelst hier niet alleen de nationale politiek, maar tevens de gewestelijke en lokale politiek alsook het beleid van de ondernemingen die een bepaalde economische doelstelling nastreven. Studies van politieke aard hebben betrekking op activiteiten zoals de analyse en beoordeling van de lopende programma's, het beleid en de activiteit van de ministeries en andere overheidsinstellingen; de werkzaamheden van eenheden die zich bezighouden met de permanente analyse en controle van externe fenomenen (bijvoorbeeld de analyse van problemen met betrekking tot Defensie en de nationale veiligheid); en de werkzaamheden van de wetgevende commissies die onderzoek voeren naar het beleid en de activiteiten van de regering en de ministeries.

1.2.2.8. Routinematige activiteiten inzake softwareontwikkeling

De routinematige activiteiten die verband houden met software, worden niet beschouwd als O&O. Deze activiteiten omvatten de werkzaamheden in verband met specifieke verbeteringen aan systemen of programma's die voor het publiek beschikbaar waren vóór het begin van die werkzaamheden. De technische problemen die werden opgelost tijdens voorgaande projecten die betrekking hadden op dezelfde besturingssystemen en IT-architecturen, zijn eveneens uitgesloten. Activiteiten die verband houden met software, zoals:

- de ondersteuning van bestaande systemen ;
- het omzetten en/of vertalen van computertalen ;
- de toevoeging van gebruikersfuncties aan de applicatieprogramma's ;
- het debuggen van systemen ;
- de aanpassing van bestaande software ;

- het voorbereiden van de documentatie bestemd voor de gebruikers, die geen wetenschappelijke en/of technologische vooruitgang met zich brengen, worden niet ingedeeld in O&O.

Routinematige werkzaamheden inzake IT-onderhoud zijn niet in O&O opgenomen. De kwaliteitsborging, de normale gegevensverzameling en de marktstudies zijn eveneens uitgesloten.

1.2.3. Aanverwante industriële activiteiten

- activiteiten die verband houden met de preproductie, productie en distributie van goederen en diensten
- technische diensten die verband houden met de bedrijfsactiviteit